

Opération sous-marin - Chapitre 1 - Activité 1

Операція підводного човна - Розділ 1 - Дія 1

Problématique
проблема

Pourquoi le pétrole flotte t-il sur l'eau salée ?
Чому нафта плаває на солоній воді?

Hypothèse
Гіпотеза

La masse volumique du pétrole est inférieure à celle de l'eau salée.

Щільність нафти менша, ніж у солоної води.

Expérience

Matériel:

- éprouvette graduée contenant de l'huile.
- éprouvette graduée contenant de l'eau salée.
- éprouvette graduée vide.
- balance

матеріал:

градуїованийий циліндр, що містить масло.
градуїованийий циліндр із солоною водою.
порожній градуїованийий циліндр.
баланс

Expérience

Protocole:

- Mesurer la masse de l'éprouvette graduée vide.
- Mesurer la masse d'huile.
- Lire le volume d'huile sur l'éprouvette graduée.
- Mesurer la masse d'eau salée.
- Lire le volume d'eau salée sur l'éprouvette graduée.
- Noter les résultats dans un tableau.

Протокол:

Виміряйте масу порожнього градуйованого циліндра.

Виміряйте масу масла.

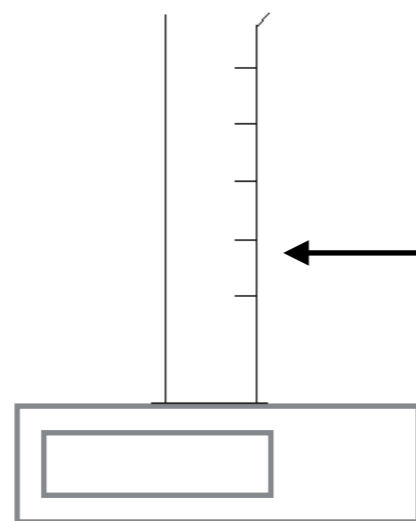
Зчитайте об'єм масла на градуйованому циліндрі.

Виміряйте масу солоної води.

Зчитайте об'єм солоної води на градуйованому циліндрі.

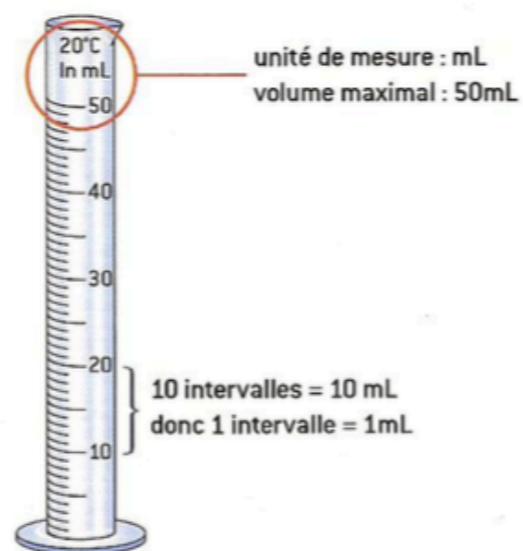
Результати запишіть у таблицю.

Schéma

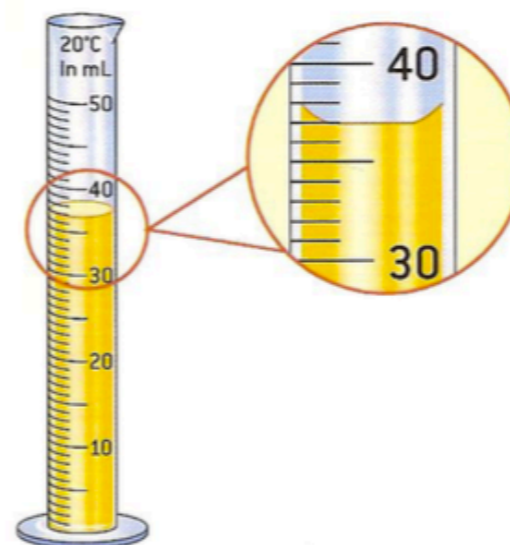

бюретка
éprouvette graduée

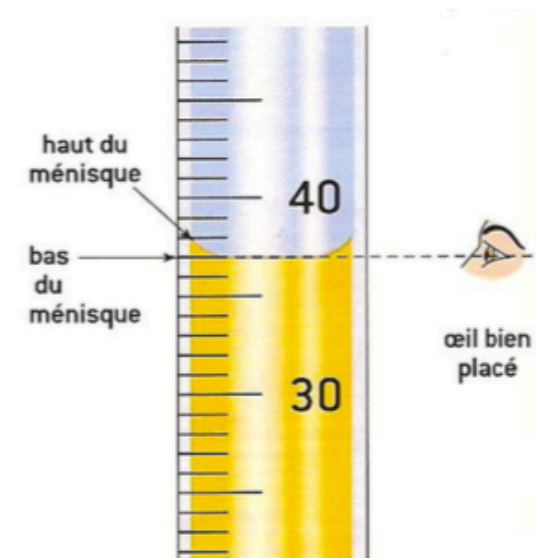
баланс
balance

Je repère sur l'éprouvette :
- l'unité de mesure et le volume maximal,
- le volume compris entre deux traits de graduation.

Je verse le liquide dont je veux mesurer le volume.
Je pose l'éprouvette sur la table.
J'observe la surface libre du liquide : elle forme un ménisque.

Je positionne mes yeux à la hauteur de la surface libre du liquide.
Je fais la lecture du volume en visant bien la base du ménisque.
Je lis $V = \dots\dots\dots\text{mL}$

Résultats
Результати

Mesures Заходи

	Пробірка + масло	Пробірка + солонна вода	Порожня пробірка
маса (г)	193	173	135
об'єм (мл)	60	30	

Calcul Розрахунок

	Huile олія		Eau salée Солонна вода	
masse (g) маса (г)	58		38	
volume (L) об'єм (мл)	0,060	1	0,030	1

Résultats
Результати

Calculs des masses volumiques Розрахунки щільності

masse volumique Huile:
щільність масла:

$$\rho_H = \frac{m_H}{V_H} = \frac{36}{0,040} = 900 \text{ g/L}$$

masse volumique Eau salée:
густина солоної води:

$$\rho_E = \frac{m_E}{V_E} = \frac{31}{0,030} = 1033 \text{ g/L}$$

La masse volumique de l'huile est inférieure à celle de l'eau salée.

Щільність нафти менша, ніж у солоної води.

Conclusion
Висновок

Hypothèse validée

Гіпотезу перевірено

Le pétrole flotte sur l'eau salée car, étant non miscible avec elle, sa masse volumique est plus faible que celle de l'eau salée.

Нафта плаває на солоній воді, тому що не змішується з нею, її щільність нижча, ніж у солоної води.